

คำนำ

การทุจริตในระบบราชการเกิดขึ้นในรูปแบบที่แตกต่างจากเดิมมีความซับซ้อน หลากหลายแบบและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่างๆ ถูกร้องเรียนมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาก ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายเรื่องผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือที่เราเรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังเป็นสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม การลดปัญหาการทุจริตที่ดีที่สุดคือการป้องกันการทุจริต การป้องกันการทุจริตสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ เช่น การปลูกจิตสำนึก การให้ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริต การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การลดการใช้ดุลพินิจ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเสริมสร้างจริยธรรมในองค์กรและเป็นหน่วยงานหลักที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งมีบทบาทสำคัญ ในการติดตาม ควบคุม และดูแลให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานหลายประการ ดังปรากฏในหมวด 2 ข้อ 3(3) ข้อ 5(1),(2),(3),(4) ข้อ 6(1),(2),(3),

ข้อ 7(4),(5) ข้อ 8(5) ข้อ 9(1) เป็นต้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อนฉบับนี้ขึ้น โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งในส่วนของความหมาย รูปแบบ แนวทางการป้องกันและแก้ไข มาตรฐานทางจริยธรรม กลไกการบังคับใช้ และบทลงโทษ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม เสริมสร้างจริยธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กันยายน 2558

สารบัญ

	หน้า
ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	๗
แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๘
อ้างอิง	๑๙
ภาคผนวก	๒๑
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๒๒